

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

بارم	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید. ۱- به مُعْجَز میان قمر زد دو نیم ۲- بزّاز قفل را حیلِه کرد. ۳- خلیفه را چند گونه صورت کردند. ۴- تو نیز اگر توانی سر خویش گیر. ۵- ببینی تو فردا سِنان مرا همان گرد کرده عِنان مرا ۶- و شَنزَبه را به مدّت ، انتعاشی حاصل آمد . ۷- صبر کردند تا از فرایض و سنن فارغ شد. ۸- بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد ۹- هر که داند گفت با خورشید راز کی تواند ماند از یک ذره باز؟ ۱۰- ای حیات عاشقان در مُردگی دل نیابی جز که در دل بردگی ۱۱- گر قوتم بُدی ز پی قرص آفتاب بر بام چرخ رفتمی از نردبان برف	(الف)	۰/۲۵
		(ب)	۰/۲۵
خودآزمایی (۳ نمره)	۲۰- آیه های «كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ» ، « وَ يَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ. » با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟ الف) کسی ماهیت ذاتش نداند / که کس با او و او با کس نماند ب) کسی با او نه و او با همه کس / نماند هیچ کس، او ماند و بس ۲۱- مقصود شاعر از « و ساعتی بعد / در باران متواتر پولاد / بریده بریده افشا شدی » چیست؟	(ب)	۰/۲۵
		(ب)	۰/۱۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم			

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)		
۰/۲۵	۲۲- با توجه به متن زیر زاویه دید درس « دیوار » را بنویسید. « ناگاه لرزشی شدید سرپایش را برداشت. در همان دم که می خواست آجر را پرتاب کند، به نظرش رسید که دیوار ناگهان از جا تکان خورد و با چشم گنده سرخش چپ چپ به او نگاه کرد و به طرفش راه افتاد.»			
۰/۱۵	۲۳- در بیت زیر مقصود از دریا و شبنم چیست؟ « چون به دریا می توانی راه یافت سوی یک شبنم چرا باید شتافت »			
۰/۱۷۵	۲۴- در شعرهای زیر مراد شاعر از کلمه های مشخص شده چیست؟ الف) چگونه خاک نفس می کشد؟ - <u>بیندیشیم</u> ب) اگر چه باغچه ها را کسی لگد کرده ولی بهار فقط در تصرف گل هاست			
۰/۱۵	۲۵- پیام اخلاقی حکایت زیر را بنویسید. شیطان را پرسیدند که کدام طایفه را دوست داری؟ گفت: « دلآلان را ». گفتند: « چرا؟ » گفت: « از بهر آن که من به سخن دروغ از ایشان خرسند بودم، ایشان سوگند دروغ نیز بدان افزودند »			
۰/۲۵	۲۶- کدام گزینه مصداقی برای این حدیث قدسی است؟ « من در زمین و آسمان ها نمی گنجم اما در دل مؤمن می گنجم. » الف) بدین خردی که آمد حبه دل خداوند دو عالم راست منزل ب) درون حبه ای صد خرمن آمد جهانی در دل یک ارزن آمد			
	درک مطلب (۴ نمره)			
۰/۲۵	۲۷- در عبارت: « و چنین گویند که چهار ماه هیزم گرد می کردند و ابراهیم را باز داشته بودند. » منظور از « باز داشته بودند » چیست؟			
۰/۲۵	۲۸- با توجه به بیت زیر، سعدی چه چیزی را سرزنش می کند؟ « زبان بریده به کنجی نشسته صم بکم به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم » الف) گوشه نشینی ب) در اختیار نداشتن مهار زبان ج) پُرگویی د) خاموشی و سکوت			
۰/۱۵	۲۹- در بیت: « در عدم هم زعشق، بویی هست / گل، گریبان دریده می آید » علت « گریبان دریدن گل » چیست؟			
۰/۲۵	۳۰- کدام گزینه مصداقی برای بیت زیر است؟ « دل هر ذره را که بشکافی آفتابیش در میان بینی » الف) اگر یک ذره را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سرپای ب) به زیر پرده هر ذره پنهان جمال جان فزای روی جانان			
ادامه سؤالات در صفحه سوم				

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)		
۰/۲۵	۳۱- با توجه به مصراع: « غنچه پنهان کن ، گیاه بام شو » مقصود از « گیاه بام شو » چیست ؟			
۰/۷۵	الف) بالا نشینی و بلند پروازی (ب) غرور و تکبر (ج) مورد توجه واقع نشدن (د) علف و گیاه بالای دیوار ۳۲- درست و نادرست بودن گزینه های زیر را مشخص کنید . الف) مفهوم جمله: « پله ای از سنگ ساخته اند که بالا می رود اما بالای پله رفتن اشکالی دارد. » این است که : بالای پله رفتن ممنوع است. ☐ درست ☐ نادرست ب) در بیت: « دست تهی به زیر زرخدان کند ستون / و ندر هوا همی شمرد بود و تان برف » ، « شمردن بود و تان برف » در معنی انجام کار بیهوده است . درست ☐ نادرست ☐ ج) بیت: « من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی در لفظ دری را » بر ارزشمندی مقام انسان تأکید دارد. درست ☐ نادرست ☐			
۰/۱۵	۳۳- مقصود از بیت: « آبی است ایستاده در این خانه مال و جاه / این آب ناروان شما نیز بگذرد » چیست ؟			
۰/۱۵	۳۴- با توجه به بیت های زیر به سؤال ها پاسخ دهید. « گل دفتر اسرار خداوند گشوده است صحرا ورق تازه ای از پند گشوده است شور سحر حشر اگر باورتان نیست گل مصحف صد برگ به سوگند گشوده است» الف) بیت « برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار » با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ ب) بیت دوم به چه واقعه ای اشاره دارد؟			
۰/۱۵	۳۵- با توجه به جمله های زیر، به سؤال های مربوط به آن پاسخ دهید . « مدرّس مدّت ها بود که با این ضربه ها آشنایی داشت و به همین دلیل، همیشه پاسخ را در آستینش داشت . طلبه جوان ، قدری به همه سو خمید و رفت تا باز برف های نکوبیده را بکوبد. » الف) معنی کنایی: « پاسخ در آستین داشتن » چیست؟ ب) منظور از « برف های نکوبیده را بکوبد » چیست؟			
۰/۲۵	۳۶- در بیت زیر منظور از «طوفان» چیست؟ « اشک بیهوده مریز این همه از دیده کلیم گرد غم را نتوان شست به طوفان از من »			
۰/۱۵	ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره) ۳۷- جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید . الف) به بیانی که به جای اشاره مستقیم به چیزی ، غیر مستقیم بدان اشاره کند ، سخن ..... گفته می شود. ب) ابزار اصلی کار طنز پرداز ..... است.			
۰/۱۵	۳۸- در هر یک از بیت های زیر، کدام آرایه داخل کمانک به کار رفته است؟ الف) فرو هشت گیسو از آن کنگره که یازید و شد تا به بُن یک سره (استعاره - اغراق) ب) دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماست شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست (ایهام - تلمیح)			
ادامه سؤالات در صفحه چهارم				

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع : ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف)	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است.</p> <p>۱- با معجزه خود ماه را به دو نیم کرد. (۰/۲۵) - ص ۴</p> <p>۲- بزآز بسیار کوشید تا قفل را باز کرد. (۰/۲۵) - ص ۲۳</p> <p>۳- به چند شکل به خلیفه گزارش دادند. (۰/۲۵) - ص ۴۱</p> <p>۴- تو هم اگر می توانی دنبال کار خودت برو. (۰/۲۵) - ص ۵۹</p> <p>۵- تو فردا قدرت مرا در جنگیدن (۰/۲۵) و آمادگی برای حرکت و حمله را خواهی دید. (۰/۲۵) - ص ۱۱</p> <p>۶- و به مرور زمان (۰/۲۵) شنزبه بهبود یافت. (۰/۲۵) - ص ۵۰</p> <p>۷- صبر کردند تا واجبات (۰/۲۵) ، رسوم و مقدمات نماز را تمام کرد. (۰/۲۵) - ص ۱۱۰</p> <p>۸- مرگ مانند بادی که با وزش خود (۰/۲۵) مردمان را مانند شمع خاموش می کند (۰/۲۵) ، به سراغ شما نیز خواهد آمد و عمر شما را خواهد گرفت. (۰/۲۵) - ص ۱۳۹</p> <p>۹- کسی که می تواند به خورشید نزدیک شود و با او درد دل بگوید (۰/۲۵) هرگز یک ذره ناچیز (عشق های فانی) (۰/۲۵) نمی تواند مانع رفتن او شود. (۰/۲۵) - ص ۱۲۳</p> <p>۱۰- آگاه باش که زندگی واقعی عاشقان در این است که قربانی معشوق شوند (۰/۵) تنها دل دادگان می توانند صاحب دل شوند. (۰/۵) - ص ۱۳۱</p> <p>۱۱- اگر نیرو و توان داشتیم برای به دست آوردن قرص خورشید (به دنبال یافتن آفتاب) (۰/۵) از برف مانند نردبانی بر بالای آسمان می رفتیم. (۰/۵) - ص ۱۵۶</p>	۶
ب)	<p>معنی واژه (برای هر واژه یک مورد کافی است).</p> <p>۱۲- چین و شکن ، چروک (۰/۲۵) - ص ۱۵</p> <p>۱۳- بی باکی ، گستاخی (۰/۲۵) - ص ۴۰</p> <p>۱۴- نوعی قایق (۰/۲۵) - ص ۹۴</p> <p>۱۵- ساده دل ، گول ، مارگزیده (۰/۲۵) - ص ۱۰۹</p> <p>۱۶- وابستگان (زن و فرزند) (۰/۲۵) - ص ۱۴۳</p> <p>۱۷- پاسخ گو، اجابت کننده (۰/۲۵) - ص ۱۵۴</p> <p>۱۸- رنج (۰/۲۵) - ص ۱۲۵</p> <p>۱۹- عرب بیابان نشین (۰/۲۵) - ص ۱۳۶</p>	۲
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		
۳	<p>خودآزمایی (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)</p> <p>۲۰- گزینه (ب) کسی با او نه و او با همه کس / نماند هیچ کس، او ماند و بس (۰/۲۵) - ص ۵</p> <p>۲۱- شهادت حضرت ابوالفضل (ع)؛ (۰/۲۵) و از خود گذشتگی و جوانمردی ایشان (۰/۲۵) - ص ۸۰</p> <p>۲۲- سوم شخص (دانای کل) (۰/۲۵) - ص ۳۱</p> <p>۲۳- دریا: عشق بیکران الهی (۰/۲۵) شبنم: عشق مجازی (بهشت) (۰/۲۵) - ص ۱۲۸</p> <p>۲۴- الف) بیندیشیم: در نعمت‌های خداوند تأمل و تدبّر کنیم (۰/۵) - ص ۱۵۹</p> <p>ب) شهرهای ایران (۰/۲۵) - ص ۸۸</p> <p>۲۵- سرزنش سخن دروغ (۰/۲۵) و سوگند دروغ (۰/۲۵) - ص ۱۴۰</p> <p>۲۶- گزینه (الف) بدین خردی که آمد حبه دل خداوند دو عالم راست منزل (۰/۲۵) - ص ۱۱۶</p>	(ب)
۴	<p>درک مطلب (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)</p> <p>۲۷- زندانی کرده بودند (۰/۲۵) - ص ۳۶</p> <p>۲۸- گزینه (ب) در اختیار نداشتن مهار زبان (۰/۲۵) - ص ۵۷</p> <p>۲۹- این است که در عالم نیستی هم عشق وجود دارد. (به خاطر بی‌قراری از وجود عشق حتی در عالم نیستی) (۰/۵) - ص ۸۲</p> <p>۳۰- گزینه (ب) به زیر پرده هر ذره پنهان جمال جان فزای روی جانان (۰/۲۵) - ص ۱۱۵</p> <p>۳۱- گزینه (ج) مورد توجه واقع نشدن (۰/۲۵) - ص ۱۳۲</p> <p>۳۲- الف) نادرست (۰/۲۵) - ص ۹۵ ب) درست (۰/۲۵) - ص ۱۵۶ ج) نادرست (۰/۲۵) - ص ۶۷</p> <p>۳۳- ناپایداری ثروت (۰/۲۵) و قدرت (۰/۲۵) - ص ۱۴۰</p> <p>۳۴- الف) بیت اول «گل دفتر اسرار خداوند گشوده است / صحرا ورق تازه ای از پند گشوده است» (۰/۲۵) - ص ۸۷</p> <p>ب) معاد (روز قیامت، رستاخیز) (۰/۲۵) - ص ۸۷</p> <p>۳۵- الف) حاضر جواب بودن (۰/۲۵) - ص ۱۰۲ ب) با سیاست‌های غلط حکومت مبارزه کند. (۰/۲۵) - ص ۱۰۵</p> <p>۳۶- گریه و زاری (اشک بسیار) (۰/۲۵) - ص ۷۲</p>	(ت)
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع : ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
(ث)	تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی ۳۷- الف) نمادین (۰/۲۵) - ص ۱۱۹ (ب) زبان هنرمندانه (۰/۲۵) - ص ۱۳۵ ۳۸- الف) اغراق (۰/۲۵) - ص ۱۴۷ (ب) تلمیح (۰/۲۵) - ص ۸۵ ۳۹- ۱) گزینۀ (ب) - تشبیه (۰/۲۵) - ص ۱۵۳ (۲) گزینۀ (ج) پارادوکس (۰/۲۵) - ص ۸۳ ۴۰- الف) آرمان رنو (۰/۲۵) - ص ۱۴۸ (ب) ایرج افشار یزدی (۰/۲۵) - ص ۹۶ ج) منظومۀ گلشن راز (۰/۲۵) - ص ۱۱۳ (د) تمثیل (۰/۲۵) - ص ۱۲۹ ۴۱- ۱- (ج) مرسل (۰/۲۵) - ص ۲۴ ۲- (الف) فنی (۰/۲۵) - ص ۳۵	۳
(ج)	شعر حفظی ۴۲- الف) خنده (۰/۲۵) - خون دل (۰/۲۵) - ص ۱۵۰ ب) حیات (۰/۲۵) - جهان (۰/۲۵) - ص ۸۹ ۴۳- ۱) گزینۀ (د) لطف-حقیر (۰/۲۵) - ص ۱۱۷ ۲) گزینۀ (ج) دست دربان (۰/۲۵) - ص ۱۱۷ ۴۴- بر آن آتش دلم پروانه سان زن (۰/۵) - ص ۱۵۰	۲
	«خدا قوت»	جمع نمره ۲۰